

ÎNCHEIERE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei, reprezentați de avocatul Vadim Banaru și ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco" reprezentați de avocații Constantin Brănișteru și Ion Dron,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea de control normativ depusă de ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco" împotriva Consiliului mun. Orhei, Primarului mun. Orhei cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 16 decembrie 2019 ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco" (în continuare reclamanții) au depus acțiunea de control normativ în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului mun. Orhei, Primarului mun. Orhei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanții au relatat că la data de 07 decembrie 2018 Consiliul municipal Orhei a emis decizia nr. 12.2 cu privire la punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2019 conform Titlul VII "Taxele locale" al Codului fiscal.

Astfel, prin anexa nr.1, care prevede taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale pe anul 2019, s-a stabilit prin lit. a) cuantumul taxei pentru amenajarea teritoriului în mărime de "200 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membri acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției";

- anexa nr.2, care prevede taxele stabilite pentru unitățile comerciale și de prestări servicii pentru anul 2019, s-a stabilit prin pct.1 includerea criteriilor de calculare a taxei

pentru comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic ”de la 250 m.p. pînă la 350 m.p. – 12 000 lei; de la 350 m.p. pînă la 450 m.p. – 14 000 lei; de la 450 m.p. – 16 000 lei”;

- anexa nr.3, care prevede cote de majorare sau micșorare în dependență de caracteristică, prin punctul 2, s-a stabilit că ”Pentru comercializarea articolelor de tutun taxa se majorează cu 500% pentru comercializarea băuturilor alcoolice taxa se majorează cu 100%. În cazul în care se comercializează și/sau articole de tutun, taxa se majorează cu 600 %”.

Reclamanții au invocat ilegalitatea taxelor stabilite de Consiliul mun. Orhei prin anexale menționate la decizia Consiliului municipal Orhei nr. 12.2 din data de 07 decembrie 2018, care în viziunea lor derivă atât din încălcarea gravă a procedurii de adoptare a actelor normative și violarea principiilor de bază a legislației în vigoare: accesibilitate, previzibilitate și transparență, dar și din încălcarea cerințelor legale pentru exercitarea dreptului discreționar al autorității publice locale, care a adoptat acte contrar scopului stabilit de lege și prin discriminarea directă a subiecților vizați de actele contestate, violarea cerințelor legale și constituționale privind așezarea justă a sarcinilor fiscale și principiilor de echitate și proporționalitate a taxelor stabilite, încălcînd principiul legalității și principiul proporționalității.

Cu referire la taxa de amenajare a teritoriului reclamanții au invocat că poate fi definită drept o colectare bănească în beneficiul autorităților locale, care are drept scop finanțarea activităților acestor autorități în vederea armonizării la nivelul întregului teritoriu a politicilor economice, sociale, ecologice și culturale, pentru asigurarea dezvoltării localității, creșterea eficienței relațiilor economice și sociale. Creșterea acestei taxe de la 140 lei în 2017 la 200 lei în 2018 și în 2019 este una artificială, nejustificată și fără un studiu temeinic în prealabil. Mai mult, mărimea acestei taxe este disproporționat de mare în raport cu taxa similară stabilită în mun. Chișinău (80 lei), unitate administrativă cu o infrastructură net superioară celei de mun. Orhei. Un calcul simplu arată că un agent economic cu 300 angajați și mai mult plătește în Chișinău, cu titlu de taxă pentru amenajarea teritoriului, 24000 lei anual, iar în mun. Orhei, același agent, va plăti 60000 lei, adică de trei ori mai mult, deci diferența dintre 200 lei plătiți în mun. Orhei în raport cu aceiași taxă de 80 lei plătită în Chișinău este o povară, o sarcină fiscală inechitabilă raportat la alte administrații publice locale de același nivel.

Reclamanții au menționat că prin dispozițiile din anexa 2 pct. 1) a Deciziei Consiliului municipal Orhei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 au fost modificate criteriile de calculare a taxei pentru unitățile de comerț cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic, după cum urmează: de la 250 m² pînă la 350 m² - 12 000 lei; de la 350 m² pînă la 450 m² -14 000 lei; de la 450 m² - 16 000 lei. În opinia reclamanților, criteriile de suprafață trecute în textul deciziei contestate au fost formulate printr-o metodă care generează confuzii la determinarea categoriei unității comerciale și a prețului taxei ce urmează a fi achitată.

Reclamanții au indicat că criteriul de suprafață, luat ca bază de calcul pentru taxele achitate de unitățile de comerț nu contravine legii, însă acest criteriu aplicat în coroborare cu dispozițiile conținute în anexa nr. 3 pct. 2) din decizia contestată, face ca taxele din mun. Orhei pentru agenții economici care comercializează articole din tutun și alcool să atingă cote exorbitante care în consecință pot duce efectiv la încetarea activității de antreprenariat.

Reclamanții au relatat că din textul anexei nr. 3 pct. 2, la decizia Consiliului mun.

Orhei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018, desprind că în 2019 ”Pentru comercializarea articolelor de tutun taxa se majorează cu 500 %, centru comercializarea băuturilor alcoolice taxa se majorează cu 100 %. în cazul în care se comercializează și/sau articole de tutun, taxa se majorează cu 600 %”, ceea ce este în coliziune flagrantă cu principiile de previzibilitate a reglementării activității de întreprinzător, analiză a impactului reglementat și principiului de echitabilitate în raporturile dintre stat și întreprinzător. În contrasens cu acest principiu, Consiliul Municipal Orhei prin decizia nr. 12.2 din data de 07 decembrie 2018 a majorat sarcina fiscală pentru agenții economici care comercializează articole din tutun și alcool, punând pe umerii lor o povară fiscală disproporționat de mare în raport cu comercianții locali, care nu comercializează tutun și alcool.

Cu titlu de exemplu reclamantii au invocat că o unitate comercială cu suprafața de peste 450 m² va plăti o taxă anuală de 16000 lei, pe când o unitate cu aceeași suprafață, dar care comercializează articole de tutun și alcool va plăti o taxă de 112000 lei anual, deci e diferență de 96000 lei și, respectiv, o povară fiscală destul de semnificativă în raport cu alte categorii de antreprenori. În consecință, dacă o unitate comercială cu suprafața de 350 m² care comercializează pe lângă alte articole, tutun și alcool, plătea în anul 2017 o taxă anuală de 20400 lei, atunci în condițiile noilor taxe pentru 2019 urmează să plătească 100800 lei, adică se atestă o creștere semnificativă a taxelor de acest fel (de 5 ori) față de anul precedent 2017. Cu titlu de exemplu, raportat la municipiul Chișinău, creșterea taxei pentru comercianții care vând alcool pentru 2019 este de 30 % (nu 100 % cum la Orhei). Altfel spus, o creștere a taxelor de cinci ori peste noapte nu dau măcar o minimă șansa de aplicare a principiului previzibilității în practica de antreprenariat astăzi în municipiul Orhei. În condiții și criterii similare de activitate, pentru agentul economic din mun. Chișinău, care comercializă articole din tutun, taxa anuală poate constitui maximum 27000 lei anual, pe când în municipiul Orhei ea poate ajunge 118400 lei pe an.

Reclamantii au evidențiat că dacă un agent economic din Chișinău care de exemplu vinde pe lângă articole de tutun și alcool, într-o unitate comercială cu o suprafață de 350 m², plătește 12200 lei anual cu titlu de taxe atunci, în municipiul Orhei, un agent economic cu aceeași activitate, în condițiile noilor taxe va trebui să plătească 100800 lei anual. Or, dacă costul taxei de stat pentru eliberarea licenței de import și comercializare angro pe întreg teritoriul Republicii Moldova a articolelor de tutun, este de 26 000 lei anual, atunci un agent economic din mun.Orhei care vinde într-o unitate comercială cu suprafața de 450 m² la o majorare a taxei cu 500 % va plăti anual până la 118 400 lei. Astfel, nu este loc pentru previzibilitate în afaceri acolo unde odată elaborate studiile de fezabilitate sau planurile de afaceri devin inutile, iar creditele accesate - o povară, urmare unor taxe mărite substanțial, fără o notă de motivare solidă sau studiu de impact asupra mediului de afaceri.

Cu referire la principiul proporționalității reclamantii au menționat că la adoptarea unui act normativ, autorul trebuie să mențină o justă proporție între interesul public și interesul privat, cu alte cuvinte trebuie să respecte principiul proporționalității, un principiu consacrat în art. 29 din Codul administrativ. În sensul acestui principiu, se prezumă că actul normativ adoptat trebuie să răspundă de o manieră practică scopului pentru care a fost elaborat. Aceasta presupune o evaluare detaliată și minuțioasă de către autoritate a circumstanțelor unei situații, în vederea stabilirii unui echilibru just și rezonabil între toate interesele implicate, astfel încât soluția să satisfacă interesele

tuturor celor implicați. Principiul proporționalității este unul general indispensabil dreptului comunitar, în virtutea căruia măsurile adoptate de autoritățile relevante urmează să fie adecvate și necesare pentru a satisface obiectivele legitime, precum și să fie mai puțin costisitoare în cazul opțiunii selectării mai multor măsuri adecvate, iar taxele impuse în urma adoptării măsurilor respective să nu fie disproporționale scopurilor urmărite.

Din conținutul informațiilor contabile prezentate de societățile reclamante, care reflectă volumul vânzărilor de articole de tutun pe parcursul primelor 9 luni ale anului 2019, rezultă că aplicarea taxelor în mărimea și formula stabilită de municipalitatea din Orhei, fac această afacere în totalitate neprofitabilă, în condițiile în care mărimea anuală a taxei depășește lejer profitul din vânzări. Or, o mare parte din unitățile comerciale au renunțat astăzi să vândă atât articole de tutun, cât și alcool, ceea ce denotă că, taxele stabilite afectează grav activitatea întreprinzătorilor mici și mijlocii din zonă. În astfel de circumstanțe, este evident că actul normativ contestat nu corespunde scopului anunțat, or scăderea vânzărilor generează până la urmă micșorarea veniturilor la bugetul local, duce la reducerea locurilor de muncă, lucru care este în defavoarea întregii comunități din zonă, deci nu menține o justă proporție între interesul public și interesul privat, iar pe termen lung efectul lui va fi unul devastator atât pentru comunitate, cât și pentru mediul de afaceri din zonă.

Reclamanții au indicat prevederile art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, în care este stipulat că sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurență, precum stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege.

În contextul acestor dispoziții și consecințelor generate de acest act normativ pentru mediul de afaceri, se pare că taxele contestate de reclamanți pentru anul 2019 au un alt scop decât interesul public mai exact: în perspectiva închiderii magazinelor DUTY FREE (stăpânite de primarul Ilan Șor), scopul ascuns este de a concentra vânzările de alcool și articole din tutun în anumite unități comerciale cu un potențial peste cel al întreprinzătorilor mici și mijlocii din raza municipiului Orhei, ce va duce la monopolizarea comercializării articolelor din tutun și alcool de către una sau câteva întreprinderi în raza administrativă a municipiului Orhei.

Reclamanții au solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei Consiliului municipal Orhei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 în partea ce ține de conținutul:

- anexa nr.1 lit.a) privind stabilirea cuantumului taxei pentru amenajarea teritoriului în mărime de ”200 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membri acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției”;

- anexa nr.2 pct.1 privind includerea criteriilor de calculare a taxei pentru comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic ”de la 250 m.p. până la 350 m.p. – 12 000 lei; de la 350 m.p. până la 450 m.p. – 14 000 lei; de la 450 m.p. – 16 000 lei”;

- anexa nr.3 punctul 2, care stabilește că ”Pentru comercializarea articolelor de tutun taxa se majorează cu 500% pentru comercializarea băuturilor alcoolice taxa se majorează cu 100%. În cazul în care se comercializează și/sau articole de tutun, taxa

se majorează cu 600 %”.

Prin hotărârea din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost anulată decizia Consiliului municipal Orhei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 în partea: anexei nr.3 punctul 2, care stabilește că ”Pentru comercializarea articolelor de tutun taxa se majorează cu 500 % pentru comercializarea băuturilor alcoolice taxa se majorează cu 100 %, în cazul în care se comercializează și/sau articole de tutun, taxa se majorează cu 600 %”, în rest acțiunea de control normativ a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prin decizia Consiliului municipal Orhei nr.12.2 din 07 decembrie 2018 „Cu privire la punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2019” au fost stabilite taxele locale conform titlului VII al Codului fiscal.

Instanța de apel a indicat că stabilirea taxelor locale pe teritoriul unei localități are caracter obligatoriu, general și impersonal pentru toți subiecții vizați de actele administrative în cauză în cazul de față – întreprinzători, ce desfășoară activitatea comercială prin intermediul unităților de comerț cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic, precum și comercializarea articolelor de tutun, băuturilor alcoolice, fiind obligați și la plata taxei pentru amenajarea teritoriului. Astfel, decizia contestată cu anexele contestate se atribuie la categoria actelor normative în sensul art. 2 al Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative.

Conform art. 18 al Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative este stabilit că actele normative ale autorităților administrației publice locale se emit pentru realizarea atribuțiilor funcționale și în limitele competențelor stabilite de Constituție, de Carta Europeană a Autonomiei Locale și de alte acte normative, fiind aplicate doar în raza teritoriului administrat de către acestea. Prin urmare, decizia Consiliului municipal Orhei nr.12.2 din 07 decembrie 2018 poate fi contestată conform procedurii stabilite de Cod administrativ pentru astfel de acte administrative. Analizând taxele stabilite de Consiliul municipal Orhei prin decizia nr.12.2 din 07 decembrie 2018 în raport cu legislația în vigoare, instanța de apel atestă că, ilegalitatea taxelor stabilite se denotă doar în partea taxelor stabilite pentru comercializarea articolelor de tutun, care au fost majorate cu 500% și pentru comercializarea băuturilor alcoolice, care au fost majorate cu 100%, precum și în cazul în care se comercializează și/sau articole de tutun, fiind majorate cu 600 %, care se regăsesc în anexa nr. 3 punctul 2 al deciziei nr.12.2 din 07 decembrie 2018.

Instanța de apel a reținut că taxele stabilite din mun. Orhei pentru agenții economici, care comercializează articole din tutun și alcool ating cote exorbitante, care ar putea duce în consecință la încetarea activității de antreprenariat. Prin urmare, la stabilirea taxelor menționat s-a admis încălcarea principiului legalității și proporționalității, ceea ce derivă atât din încălcarea gravă a procedurii de adoptare a actelor normative și violarea principiilor de bază a legislației în vigoare: accesibilitate, previzibilitate și transparență, dar și din încălcarea cerințelor legale pentru exercitarea dreptului discreționar al autorității publice locale, care a adoptat anexa contrar scopului stabilit de lege și prin discriminarea directă a subiecților vizați de actul contestat în partea anexei nr. 3 pct. 2, violarea cerințelor legale și constituționale privind așezarea justă a sarcinilor fiscale și principiilor de echitate și proporționalitate a taxelor stabilite.

Cât privește procedura adoptării deciziei în partea taxelor stabilite pentru

comercializarea tutunului și alcoolului, instanța de apel a evidențiat că Consiliul mun. Orhei a încălcat principiul transparenței în procesul decizional și prin aceasta a lezat drepturile agenților economici care desfășoară activitate din domeniul vizat, întrucât nu au fost efectuate un șir de acțiuni procedurale de natură să fundamenteze necesitatea actului normativ și să asigure transparența acestuia, în sensul Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239 din 13 noiembrie 2008, Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006, Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, precum și prevederilor Codului fiscal.

Instanța de apel a menționat că în partea stabilirii taxelor pentru comercializarea tutunului și alcoolului pârîtul a admis încălcarea principiului legalității, transparenței și proporționalității. Or, majorînd procentajul taxelor, pârîtul urma inițial să efectueze o evaluare detaliată și minuțioasă a circumstanțelor situației respective, să stabilească un echilibru just și rezonabil între interesele, care ar coincide cu interesele tuturor celor implicați și să evite crearea împiedimentelor în practicarea activității de antreprenariat pentru agenții economici. Consiliul Municipal Orhei prin decizia nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 a majorat sarcina fiscală pentru agenții economici care comercializează articole din tutun și alcool, punând pe umerii lor o povară fiscală disproporționat de mare în raport cu alți comercianți locali.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul Consiliului mun. Orhei precum că prin stabilirea taxelor pentru comercializarea tutunului și alcoolului s-a respectat principiul proporționalității, ori „echilibrul just” trebuie realizat între cerințele interesului general al comunității locale Orhei și cerințele protejării drepturilor contribuabilului.

Instanța de apel a reținut că menținerea taxelor pentru comercializarea tutunului și alcoolului stabilite prin anexa deciziei contestate, va duce la afectarea gravă activității întreprinzătorilor mici și mijlocii din zona respectivă, încălcând proporția între interesul public și interesul privat, ori art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iunie 2012 prevede că, sînt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrîng, împiedică sau denaturează concurența, precum stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sînt prevăzute de lege. În acest context, marja de apreciere acordată unității administrativ-teritoriale în acest domeniu, este una discriminatorie și afectează situația financiară a reclamanților, iar faptul achitării taxelor stabilite pentru comercializarea tutunului și alcoolului de către reclamanți nu denotă faptul respectării proporționalității la momentul stabilirii din partea autorității administrației publice locale, pentru a asigura plata contribuțiilor fiscale locale. Astfel, după cum se deduce din actele cauzei, stabilirea taxei pentru comercializarea tutunului și alcoolului, nu a avut ca scop suplinirea surselor bugetare, ci s-a urmărit un scop diametral opus celui de suplinire a bugetului local, fiind vizibilă o discriminare expresă și deliberată a reclamanților față de ceilalți agenți economici.

Instanța de apel consideră că nu poate fi reținut nici argumentul Consiliului mun. Orhei în privința lipsei unor încălcări la adoptarea deciziei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 din cauza supunerii controlului de legalitate asupra acestui act administrativ realizat de către Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, ori în cazul dat decizia a fost supusă unui control normativ de către instanța de judecată, stabilind cele

menționate mai sus.

Totodată, instanța de apel a invocat prevederile art. 13 alin. (1) al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. În acord cu alin. (2) al aceluiași articol, actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ. Normele citate supra prescriu proceduri legale obligatorii care urmează a fi respectate la elaborarea proiectului de act normativ, care însă, în partea emiterii anexei nr. 3 pct. 2 deciziei contestate, au fost ignorate, iar încălcările au dus la adoptarea unui act normativ ilegal în fond, ori art. 53 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, garantează sistemul legal de impuneri care trebuie să asigure poziționarea justă a sarcinilor fiscale.

Cu referire la taxele stabilite prin decizia nr. 12.2 din 07 decembrie 2018, care au un caracter normativ în partea:

-anexa nr. 1 lit. a) privind stabilirea cuantumului taxei pentru amenajarea teritoriului în mărime xțe ”200 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membri acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției”;

-anexa nr. 2 pct. 1 privind includerii criteriilor de calculare a taxei pentru comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic ”de la 250 m.p. pînă la 350 m.p. - 12 000 lei; de la 350 m.p. pînă la 450 m.p. - 14 000 lei; de la 450 m.p. - 16 000 lei”, instanța de apel făcând o analiză în raport cu prevederile normelor citate, atestă că, stabilirea taxelor locale de către autoritatea administrației publice locale a avut loc în limitele legii, fiind respectat atît principiul legalității, cît și principiul proporționalității. Or, taxele locale sunt rezonabile din punct de vedere economic și/sau financiar.

În acest context, instanța de apel a dat o apreciere critică argumentului reclamanților precum că taxele pentru amenajarea teritoriului și pentru comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic pentru suprafața menționată, sunt exorbitante. .

Conform art. 109 alin. (1) și alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Autonomia privește atît organizarea și funcționarea administrației publice locale, cît și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Instanța de apel a reținut ca plauzibil argumentul Consiliului mun. Orhei precum că în vederea asigurării unei autonomii efective și funcționale a autorităților administrației publice locale, în care acestea să dispună de dreptul și capacitatea de a reglementa și gestiona în interesul populației locale treburile publice, legiuitorul a prevăzut la art. 9 din Legea nr. 436 din 28 decembrie, 2006 dreptul acestora de a elabora, aproba și gestiona în mod autonom bugetele proprii și dreptul de a stabili și pune în aplicare taxe și impozite locale, în condițiile stabilite de lege. Conform art. 4

al Legii nr. 397 din 16 octombrie 2003 cu privire la finanțele publice locale, și art. 6, art. 7, art. 289 (titlul VII - Taxele locale) ale Codului fiscal, veniturile bugetelor unităților administrativ-teritoriale se constituie din impozite, taxe, alte venituri prevăzute de legislație. Conform art. 58 alin.(1) din Constituția RM, cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice. Aceste cheltuieli sunt necesare atât comunității naționale, când reprezintă cheltuielile statului, cât și comunităților teritoriale autonome, când se referă la cheltuielile administrației publice locale. Prin urmare, contribuția cetățeanului la cheltuielile publice este o îndatorire constituțională și se realizează prin plata impozitelor și taxelor.

Astfel, în speță se observă că pentru amenajarea teritoriului pârîntul a stabilit taxa în mărime de 200 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membri acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției, și taxa pentru comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic ”de la 250 m.p. pînă la 350 m.p. - 12 000 lei; de la 350 m.p. pînă la 450 m.p. - 14 000 lei; de la 450 m.p. - 16 000 lei”, care este una rezonabilă și corespunde scopului pentru suplinirea surselor bugetare.

Conform principiilor legislației financiare și fiscale, impunerea fiscală, stabilirea modalității de plată a taxelor și impozitelor, dar și mărimii acestora are un singur scop stabilit - finanțarea cheltuielilor publice întru asigurarea executării eficiente de sistemul autorităților publice a competențelor stabilite de lege, în special, stabilirea unei taxe locale nu are decât scopul de a asigura veniturile bugetului local întru buna desfășurare a sistemului public instituit în raza unei localități. Prin majorarea cotelor taxelor locale contestate, Consiliul municipal Orhei a urmărit creșterea performanțelor economice și de îmbunătățire a vieții sociale a cetățenilor colectivităților prin definirea și asumarea responsabilităților locale referitoare la serviciile locale și performanțele financiare, aferente îndeplinirii acestora.

Astfel, decizia Consiliului municipal Orhei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 în partea ce ține de conținutul Anexei nr. 1 lit. a) privind stabilirea cuantumului taxei pentru amenajarea teritoriului în mărime de ”200 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membri acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției” și Anexei nr. 2 pct. 1 privind includerea criteriilor de calcul a taxei pentru comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic având la bază suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor (de la 250 nr până la 350 m² -12000 lei; de la 350 nr până la 450 m² -14000 lei; de la 450 nr -16000 lei), corespunde prevederilor legale prevăzute în art.297 alin.(6) lit.a) Cod fiscal, cu excepția majorărilor din Anexa nr.3, care stabilește că „Pentru comercializarea articolelor de tutun taxa se majorează cu 500%, pentru comercializarea băuturilor alcoolice taxa se majorează cu 100 %. în cazul în care se comercializează și/sau articole de tutun, taxa se majorează cu 600 %”, care a fost anulată din cele relatate mai sus.

Cu referire la argumentul reclamantilor precum că, raportînd taxele stabilite pentru amenajarea teritoriului în municipiul Chișinău și taxele pentru comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, produselor agroalimentare, mărfurilor industriale și de uz casnic având la bază suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor în municipiul Chișinău cu taxele stabilite în municipiul Orhei, se observă

o povară fiscală destul de semnificativă în raport cu alte categorii de antreprenori, instanța de apel a relevat că în cazul dat impunerea fiscală, prin instituirea de către autoritatea deliberativă a administrației publice locale, a unor exigențe ce țin de plata unor taxe majorate, pentru valorificarea de către reclamanți, titulari ai dreptului său subiectiv - desfășurarea comerțului, are o solidă și indiscutabilă justificare prin prisma finalității urmărite de către Administrația Publică Locală, constând în consolidarea bazei de venituri proprii ale Administrației Publice Locale Orhei, în vederea promovării intereselor generale ale locuitorilor din municipiu Orhei, fiind una necesară întru satisfacerea necesităților social-economice și culturale ale populației și dezvoltarea teritoriului din subordine.

Instanța de apel a invocat prevederile art. 297 alin.(1) Cod fiscal, în care este stipulat că autoritatea deliberativă a administrației publice locale poate aplica toate sau numai o parte din taxele locale, în funcție de posibilitățile și necesitățile unității administrativ-teritoriale. Instanța de apel a indicat că la stabilirea taxelor prin anexa nr. 1 lit. a) și anexa nr. 2 pct. 1, Consiliul mun. Orhei a respectat principiul legalității și proporționalității, determinând just „echilibrul” între cerințele interesului general al comunității locale Orhei și cerințele protejării drepturilor contribuabilului. Or, art. 292 alin. (2) Cod fiscal, prevede că cota taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii, deci majorarea impunerii/fiscale locale reprezintă o reflecție a art. 292 alin.(2) Cod fiscal și a obiectivului național specific pentru descentralizarea financiară, prin care se instituie Administrației Publice Locale o marjă de apreciere în stabilirea cotelor impozabile și chiar stabilirea cotelor suplimentare celor existente.

Astfel, instanța de apel a constatat că în cauza dată sunt întrunite temeiurile de ilegalitate a deciziei Consiliului municipal Orhei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 cu caracter normativ contestate doar în partea ce ține de Anexa nr. 3, care stabilește că „Pentru comercializarea articolelor de tutun taxa se majorează cu 500%, pentru comercializarea băuturilor alcoolice taxa se majorează cu 100%. În cazul în care se comercializează și/sau articole de tutun, taxa se majorează cu 600%”, aceasta fiind emisă contrar normelor menționate mai sus.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii instanței de apel, la data de 27 februarie 2020, Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei, reprezentați de avocatul Vadim Banaru au depus recurs nemotivat, prin care au solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La data de 01 iunie 2020 Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei, reprezentați de avocatul Vadim Banaru au depus recurs motivat prin care au solicitat admiterea recursului, casarea parțială a hotărârii instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii depuse de reclamanți.

În motivarea recursului recurenții au invocat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, întrucât instanța de apel la examinarea cauzei nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și s-a abținut de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări formulate în cererea de apel, aspecte care în esență a succedat adoptarea unei hotărâri nemotivate, rezultate din încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și normelor de drept procedural pertinente speței.

Recurenții Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei au menționat că instanța

de apel a dat o apreciere eronată probelor din dosar deoarece actul normativ este compus din anexe, fiind un sigur act normativ, care a trecut toate etapele necesare până la adoptare, inclusiv proiectul acestuia a fost supus consultărilor publice cu toate anexele existente, fiind plasat pe panoul informativ al Primăriei mun. Orhei, la fel, a fost adoptat și elaborat în strictă conformitate cu legea, iar lipsa unor încălcări la adoptarea deciziei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 se dovedește și prin rezultatele controlului de legalitate asupra act administrativ realizat de către Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat. Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. art. 297 alin. (10) Cod fiscal, Cancelaria de Stat, prin intermediul oficiilor sale teritoriale, supune controlului de legalitate actele emise de autoritățile publice indiferent de nivelul acestora, inclusiv și a actelor normative care stabilesc cotele taxelor locale. În cazul verificării legalității Deciziei Consiliului municipal Orhei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a supus verificarea legalității actului normativ respectiv, iar ca rezultat al acestui control, nu a fost expediată organului local emitent nici o notificare de a modifica sau a abroga actul emis integral sau parțial, ceea ce denotă caracterul legal al deciziei emise. La fel, în condițiile art. 297 alin. (4) Cod fiscal, Primarul orașului Orhei a prezentat decizia contestată Serviciului Fiscal de Stat, care la fel nu a intervenit cu careva obiecții sub aspectul cuantumului taxelor locale aprobate.

Recurenții au relatat că intimații nu a prezentat nici o probă, care să demonstreze că de către Consiliul mun. Orhei nu a fost respectată transparența decizională, ori din înscrisurile anexate la materialele cauzei se atestă că ÎI „Matei-Columna”, SC „Sadogura” SRL, SC „Fisavru” SRL, SC „Fidesco” SRL, SC „Tiramisa” SRL, au achitat taxele pentru anul 2019 ceea ce denotă că au fost la curent despre mărimea acestora. La fel, reclamanții nu au prezentat nici un înscris prin care să demonstreze că au depus vreo cerere față de Consiliul mun. Orhei în care să fie expusă poziția asupra proiectului de decizie și asupra cuantumului taxelor locale care urmau a fi aprobate, ori au fost împiedicați sau privați de dreptul de participa la ședința comisiilor care au examinat proiectul, fie la ședința Consiliului mun. Orhei din 07 decembrie 2018, sau oricare alt mijloc de probă care să demonstreze că pârâții nu au cunoscut despre cuantumului taxelor locale pentru anul 2019 care v-or fi supuse spre aprobare, deși cuantumului acestora a fost identic cu cel stabilit pentru anul 2018.

Recurenții au indicat că în vederea asigurării unei autonomii efective și funcționale a autorităților administrației publice locale în care să dispună de dreptul și de capacitatea de a reglementa și gestiona în interesul populației locale treburile publice, legiuitorul a prevăzut la art. 9 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală dreptul acestora de a elabora, aproba și gestiona în mod autonom bugetele proprii și dreptul de a stabili și pune în aplicare taxe și impozite locale, fapt care Consiliul mun. Orhei și-a exercitat în strictă conformitate cu legea dreptul discreționar.

Recurenții au specificat că în lipsa stabilirii prin act legislativ a limitelor superioare a unor cote pentru taxele locale, Consiliul mun. Orhei a instituit cuantumului taxelor locale reieșind din evoluția reală a costurilor exercitării competențelor proprii, asigurându-se proporționalitatea dintre sarcina fiscală a colectivității și satisfacerea necesităților social-economice și culturale ale populației și dezvoltarea teritoriului din subordine. De aceea, prin majorarea cotelor taxelor locale contestate, Consiliul mun. Orhei a urmărit creșterea performanțelor economice și de îmbunătățire a vieții sociale

a cetățenilor colectivităților prin definirea și asumarea responsabilităților locale referitoare la serviciile locale și performanțele financiare, aferente îndeplinirii acestora.

Recurenții au relatat că poziția redată de instanța de apel în decizia adoptată este contrară prevederilor legale, nu-și găsește fundament legal, atât timp cât anume autoritatea deliberativă a administrației publice locale este abilitată prin lege de a institui cota taxelor locale, iar cotele aprobate prin decizia Consiliului mun. Orhei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018 nu contrazice principiul echității fiscale, ori prin așezarea justă a sarcinilor fiscale se înțelege subordonarea sistemului de impozite și taxe unui principiu de echitate pentru a nu deforma egalitatea de șanse, pentru a exclude orice privilegiu sau discriminare, recurenții specificând că taxele se referă la toți agenții economici din mun. Orhei, și nu doar la reclamanți, iar fiecare agent economic urmează să-și gestioneze activitatea după bunul său plac, ori deși reclamanții au invocat că taxele sunt exorbitante, aceștia nu au renunțat la comercializarea alcoolului și sau tutunului, continuând comercializarea lor, ceea ce denotă că este totuși o activitate aducătoare de profit.

La 19 mai 2020 recurenții ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco" reprezentați de avocatul Constantin Brănișteru au depus recurs prin care au solicitat admiterea recursului, casarea parțială a hotărârii instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii depuse de reclamanți.

În motivarea recursului recurenții au invocat că nu sunt de acord cu hotărârea contestată, deoarece instanța de apel la adoptarea acesteia nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele ce au importanță primordială pentru soluționarea justă a cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Recurenții au evidențiat obligația insituită prin lege pentru autoritățile publice de a respecta principiul proporționalității la elaborarea și adoptarea actelor administrative. Prin urmare în sensul acestui principiu, se prezumă că actul normativ adoptat trebuie să răspundă de o manieră practică scopului pentru care a fost elaborat, aceasta presupune o evaluare detaliată și minuțioasă de către autoritate a circumstanțelor unei situații, în vederea stabilirii unui echilibru just și rezonabil între toate interesele implicate, astfel încât soluția să satisfacă interesele tuturor celor implicați. Recurenții consideră că aceste condiții au fost ignorate de către Consiliul mun. Orhei la adoptarea deciziei nr. 12.2 din 07 decembrie 2018, prin care pentru amenajarea teritoriului, a fost stabilită taxa de 200 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii, în cazul în care acesta activează în întreprinderea fondată, însă nu este inclus în efectivul trimestrial de salariați (anexa nr. 1 litera a la decizia contestată), ori la etapa elaborării deciziei privind stabilirea taxelor locale și a cuantumului concret al acestora, Consiliul mun. Orhei nu a prezentat publicului nici un studiu care ar justifica, cu scopul atingerii anumitor obiective locale, impunerea taxelor anume în acest cuantum sau conform acestor criterii de calcul (cu referire inclusiv la anexa 2 pct. 1.).

Recurenții au invocat prevederile art. 58 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, în care este stipulat că sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale. Având în vedere aplicabilitatea normelor constituționale pe întreg teritoriul Republicii Moldova, este potrivită compararea mărimii taxelor locale între unitățile administrative de același nivel, ori în acest context, intimații au adus ca

argument mărimea taxei similare aplicate în mun. Chișinău, care în anul 2019 a constituit 80 lei pe an pentru fiecare angajat sau fondator al întreprinderii. Comparația taxelor similare dintre Chișinău (780 mii locuitori) și Orhei (34 mii locuitori) a fost prezentată ca argument pentru a scoate în evidență discriminarea antreprenorilor din mun. Orhei, aceștia fiind impuși să achite o taxă mult mai mare, având posibilități mici de dezvoltare a afacerilor dat fiind puterea scăzută de cumpărare a localității. Prin urmare, diferența dintre 200 lei plătiți în mun. Orhei în raport cu aceeași taxă de 80 lei plătită în Chișinău este o povară, o sarcină fiscală inechitabilă raportată la alte administrații publice locale de acelaș nivel.

La 25 martie 2020, 05 mai 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco" copiile recursului declarat de Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei împotriva deciziei din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 153-169 vol. I).

La 20 mai 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliul mun. Orhei și Primarului mun. Orhei copia recursului declarat de ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco" împotriva deciziei din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 183-189 vol.I)

Completul specializat relevă că participanții la proces au recepționat copiile recursurilor expediate, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului (f.d. 170-203 vol. I).

La 04 mai 2020 și 25 mai 2020 ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco", reprezentati de avocații Constantin Brănișteru și Ion Dron au depus prin intermediul poștei electronice, referințe la recursul declarat de Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei împotriva deciziei din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând declararea recursului depus de Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei ca inadmisibil.

La 28 mai 2020 Consiliul mun. Orhei, reprezentat de avocatul Vadim Banaru a depus referință la recursul declarat de ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco" împotriva deciziei din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

Conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Luând în considerare că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 24 februarie 2020, iar prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 a fost instituită starea de urgență în Republica Moldova, pentru o perioadă de 60 de zile, completul ajunge la concluzia că recurenții Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei și ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-

Com”, SRL ”Alimer-Comerț”, SRL ”Sonda”, ÎI ”Morarenco” declarând recursurile la 24 martie 2020 și 19 mai 2020, s-au conformat prevederilor legale prevăzute la art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursurile în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră drept inadmisibile, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă

de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 7 p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Astfel, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererile de recurs depuse de către recurenți sunt inadmisibile.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile depuse de Consiliul mun. Orhei și Primarul mun. Orhei, reprezentați de avocatul Vadim Banaru și ÎI "Matei-Columna", SRL "Sadogura", SRL "Fisavru", SRL "Tiramisa", SRL "Fidesco", SA "Universul", SRL "Iurmicore", SRL "Vevanes-Com", SRL "Alimer-Comerț", SRL "Sonda", ÎI "Morarenco", reprezentați de avocații Constantin Brănișteru și Ion Dron se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan